

O čem mluvíme, když mluvíme o manželství

Dokud byla Devorah Baum ještě svobodná, nad povahou manželství se příliš nezamýšlela – nad tím, co přesně tento institut znamenal v minulosti a co znamená dnes, jak souvisí se společností či státem nebo jakou má moc. Všechny tyto otázky si začala klást až po svatbě.

Ve své knize nazvané *On Marriage* akademička nevstupuje ani „pro“, ani „proti“ němu; pojmenovává jeho krásu i problematické aspekty. Pracuje v ní s filozofickými texty, s náboženským, feministickým a politickým myšlením i s mnoha literárními díly, ve kterých pozoruje, jak se vyvíjely příběhy, jež si o manželství vyprávíme.

„V západní tradici je dominantním paradigmatem vyprávění o manželství samotná svatba. Téměř celou divadelní hru či román strávíte tím, že čekáte na svatební obřad, a poté příběh skončí. Ale co se stane po svatbě? Jako by byla svatba svým způsobem smrtí – poté už se nestalo nic,” říká.

Jaká byla vaše představa o manželství předtím, než jste se sama vdala? Myslím, že jsem si představovala manželství, jaké měli moji rodiče. Nikdy přesně nevíte, co se v manželstvích děje, dokonce ani v tom vašem – avšak z toho, co jsem viděla zvenčí, to vypadalo, že jsou v něm moji rodiče šťastní. Byli spolu velmi dlouho, až do otcovy smrti. Nikdy jsem mezi nimi nezažila žádné hádky, vždycky se k sobě chovali velmi romanticky.

Proto jsem si myslela, že je manželství asi o tomto – byla to jediná představa, kterou jsem měla k dispozici. Jak jsem se jen mýlila (*smích*).

Co vás tedy po vaší vlastní svatbě nejvíc překvapilo?

Někdo mě měl upozornit, že se vdám za svého manžela, ne za svého otce! Jsou to dva velmi odlišní muži.

S mým manželem jsme před svatbou tvořili pár osm let, žili jsme spolu. To mi mohlo naznačit, co nás čeká později. Já jsem si ovšem myslela, že nás manželství takřikajíc změní na mé rodiče. Velká část první fáze mého manželství byla o uvědomování si, že nejsem svoje matka a nevzala jsem si svého otce.

V manželstvích i partnerstvích obecně velmi rychle narazíte na to, že v nich má každý zúčastněný svou představu o tom, jak by měl život vypadat. Tato představa vyplývá z prostředí, ze kterého pochází. A bez ohledu na to, zda je člověk pro, nebo proti modelu partnerství, které kolem sebe během dospívání viděl, zdá se, že tyto vzorce stále jedním či druhým způsobem replikuje nebo imituje, i když to dělat nechce.

Pak tedy dochází k mnoha rozpravám, které dokážou být poměrně svárlivé: „Věci musí být takhle!“ – „Ne, takhle!“ Trvá dlouho, než si uvědomíte, že jste dva samostatní lidé, kteří to celé budou muset vymyslet znovu a přizpůsobit manželství svým vlastním osobnostem.

V knize píšete, že nad povahou manželství jako takovou jste před svatbou vlastně příliš neuvažovala – zkrátka vás tato představa jen velmi přitahovala a moc jste si přála se vdát. Když se zpětně podíváte na své mladší já, jak si tuto touhu vysvětľujete? Proč pro vás tato myšlenka byla tolik přitažlivá?